

Kojetínské probouzení jara divadlem

Malá scéna ZUŠ Zlín - Večer pro Edgara aneb Maska Červené smrti a...Autor: Foto archiv přehlídky

Na počátku Bůh stvořil Divadelního Koječáka. Sokolovna pak byla pustá a prázdná, nad jevištěm byla tma a nad hledištěm se vznášel Boží Duch. Bůh řekl: " Ať je světlo!" - a Racek pustil světla. Bůh viděl, že reflektory jsou dobře nastavené, a Bůh oddělil světlo od tmy. Bůh nazval světlo "scénou" a tmou nazval "zákulisí". Byl večer a bylo ráno, první den přehlídky.

Činoherní | Hudební | Krajské postupové přehlídky

První příspěvek, počátek seriálu „Genesis“ ve zpravodaji Divadelního Kojetína 2017 předznamenal průběh letošní přehlídky ve vši její hravosti, dobré náladě a zábavnosti, zároveň soustředěnosti a naplněnosti. **Slavnostní dvacátý pátý ročník probíhal ve dnech 15. – 19. března 2017**, zahrnoval osm soutěžních představení (deváté odpadlo kvůli zdravotní indispozici jedné z účinkujících – zaskočila místní

Hanácká scéna s nesoutěžním **Když se zhasne**) a doprovodný program (dopolední představení pro děti, výstava připomínající předchozích čtyřadvacet ročníků přehlídky na sále, výstava bizarních kreseb Petra Válka ve foyer...). Porota pracovala ve složení Vladimír Fekar, Petra Richter Kohutová a Katarína Kašpárková Koišová, letos byly debaty po představeních výrazněji obsazeny diskutujícími kolegy z jiných souborů a diváky (zdá se, že to konečně začíná fungovat). Hlavou přehlídky byla ředitelka Městského kulturního střediska Hana Svačinová, připravenost a nasazení jejího organizačního týmu nelze pominout. Vycházel (skoro) každodenně již zmíněný Divadelní Koječák, do něhož přispívali bývalí i současní studenti místního gymnázia (někteří z těch bývalých se vracejí každý rok, jen aby mohli „být při tom“), jejich příspěvky shromažďovala a korigovala Hanka Hášová. A proběhlo mnoho akcí jaksí navíc; samostatnou kapitolou je střeďeční zahájení, v jehož rámci se objevila „kojetínská Tálíja“, představovaná starostou Jiřím Širkem, jenž políbil porotu a popřál hodně sil, a „lidová fraška“ místního „písmáka“ Milana Zahradníka **Koječké betlém**, zahraná dětskou divadelní skupinou Mimoni. V pátek se pak konala oslava čtvrtstoletí s hudbou, dortem, rozkrojeným místním Belmondem, a „živým vstupem do rádyja Olomóc“ atd.

I v oblasti uvedených představení byla přehlídka žánrově, tématicky i stylově tak různorodá, jak už dlouho ne. V soutěžní části jsme viděli ženskou konverzační komedii, jakousi krotší verzi road movie **Thelma a Luisa** (Na útěku P. Palmadeho a Ch. Duthurona v podání DS Kroměříž), mladistvou, epicky demonstrovanou tragédií o dětech, které přestávají být dětmi (Wedekindovo **Probuzení jara** DS OB Velká Bystřice), crazy komedii hranou jako o život (**Strašidlo cantervillské** O. Wildea a Divadla Hanácké obce Prostějov), tradičně pojatou klasickou satirickou komedii (Gogolův **Revizor** DS Za dveřmi Náměšť na Hané), pokus o hudební tragikomédii s vážným tématem (**Honzo, vstávej!** přerovského Dostavníku), plastické divadlo inspirované otcem moderního horroru (**Večer pro Edgara aneb Maska Červené smrti a...** Malé scény ZUŠ Zlín), lehce muzeálně předvedenou klasiku (Molierův **Lakomec** DS Slavkov u Brna) a inteligentní sportovní anekdotu (**Na returnu stál** autora a režiséra Jakuba Plaskury a Dramkrou Opava).

Jen stručně k jednotlivým představením.

Francouzská konverzační komedie **Na útěku**, obsazená dvěma ženami (Kateřinou Nakládálovou a Romanou Blažkovou) a ženou (Janou Štěpánovou) režírovaná, vypráví o dvou pokusech uniknout svému nepodařenému životu a jednom obyčejném lidském setkání. Kroměřížské dámy se jí zhostily se ctí, narazily však na limity textu a fakt, že i zdánlivě lehké konverzační herectví je jednou z nejtěžších hereckých disciplín a neradno podceňovat analýzu postav a situací.

Strašidlo cantervillské Divadla Hanácké obce Prostějov zahlítilo jeviště a následně hlediště přívalem herecké energie, nasazení souboru bylo obdivuhodné. Škoda, že to vedlo nejen k nepřehlednosti děje i situací, protože nebylo akcentováno to podstatné, nač by měla být upřena divákova pozornost – ale také ke konstatování, že „méně je někdy více“.

Náměšťský **Revizor** neaspiroval na aktuální interpretaci komedie, snažil se jen o co nejvěrnější zpodobení Ruska devatenáctého století a srozumitelného převyprávění příběhu. Inscenaci zvidavého souboru s vůlí rozvíjet se drží chlupská sestava (a tři ženy) se sympatickou energií, podráží ji (ne)výklad Chlestakova a jistá stereotypnost v rytmu.

Opora přerovského Dostavníku, rocker, vynikající herec a zároveň debutující režisér Zdeněk Hilbert neměl šťastnou ruku při výběru textu, který se tváří jako hlubokomyslná úvaha nad tím, zdali máme právo ukončit život člověka na přístrojích, potažmo jaký má takový život smysl, ale ve výsledku zplošťuje většinu postav, zjednodušuje jejich motivace a sama témata snižuje na sentimentální klišé. **Honzo, vstávej!** nelze považovat za počin, který se povedl – škoda – Zdeněk Hilbert by si se svým zaujetím pro divadlo a tvůrčím nasazením zasloužil na poli režijním lepší start.

Zahrát si Harpagona bylo snem Milana Hrazdílka. Tři roky se na roli připravoval, poté oslovil pana Stanislava Olbrichta, aby mu pomohl s režii, a svůj sen uvést ve Slavkově Molierova **Lakomce** realizoval. Vznikla inscenace lehce muzeální, netající své okouzlení archaickým jazykem a historickými kostýmy, se zjednodušenými postavami a častými promluvy do publika. Debata s tímto souborem pak patřila k těm smysluplnějším.

Asi hodinová anekdota **Na returnu stál** Jakuba Plaskury nabízí komediální zprávu o finále Wimbledonu, v němž se utkají hvězdy bratři Bryanové s poněkud „lůzrovským“ duem Švéd Claksson/ Slovák Juraj Čerešnička. Umně napsaná hra a na jejím půdorysu inteligentně postavená inscenace pracuje se stereotypy a klišé, humor čerpá z kontrastu profesionálních rutinérů a snaživců, jimž čouhá sláma z bot, také z klišé spojovaných se sportovci a zobrazovanými lidskými typy obecně plus z jednotlivých národností konkrétně. Bylo to zábavné, bylo to milé, některé zanedbané složky inscenace lze dodělat – a o Jakubu Plaskurovi nesporně ještě uslyšíme.

Větší prostor si zaslouží dvě inscenace, které nakonec v Kojetíně bodovaly nejvíce.

Režisér Tomáš Hradil se v DS OB Velká Bystřice věnoval léta lehkonohe Múze, kromě odskoku ke sci fi v roce 2005 uváděl vesměs situační komedie a frašky (kousky Johna Patrickka, Feydeaua, Labiche...). Před dvěma lety překvapivě nastudoval nelehkou hru Fernanda Arrabala pod názvem Miláček Fando a Lis, tehdy získala inscenace na Hanáckém divadelním máji v Němčicích 2015 druhé doporučení na KDP ve Vysokém nad Jizerou, jež bohužel neproměnila. Příklon ke složitějším tématům a těžšímu žánru se evidentně vyplácí, zdá se, že kolega Hradil se konečně našel – byť se dá předpokládat, že u běžného venkovského či maloměstského publika se to nesetká vždy s pochopením... Letos sáhl po tragédii Franka Wedekinda **Probuzení jara**, obsadil kromě „dospělého“ Romana Tegela pět děvčat, která odrostla bystrickému dětskému souboru, a původně hereckého kolegu Pavla Dorazila přizval jako spolurežiséra. Jejich interpretace více než sto let staré, stále však živé hry o uvědomování si vlastní sexuality, o hranicích osobní svobody ve společnosti sešněrované pokrytectvím a hledání vlastní morálky se opírá o vynikající úpravu, sestávající ze situací seškrtných až na dřevě – přesto příběh, na jehož počátku je překvapení dětí nad tím, že přestávají být dětmi, a na konci sebevražda, smrt při potratu a útěk z dosud známého světa zůstává přehledný a má na diváka překvapivě silný účinek. Překvapivější o to, že pět děvčat hraje všechny dospívající postavy, tedy i ty chlapecké (!) plus některé dospělé (jen faráře, ředitele školy a otce představuje zmíněný Roman Tegel). Překvapivější o to, že situace jdou po sobě v rychlém sledu a jen přehození kostýmů, byť jednoduchých, jakož i příprava scény na další obraz, přiznaně probíhající před zraky diváků, je náročná na techniku i zručnost. A překvapivější o to, že způsob sdělování je vlastně postaven na odstupu, na brechtovském demonstrování faktů, stavů postav i dialogů (paradoxně nefungují ta nemnohá místa, kdy účinkující začnou prožívat). Režiséři Tomáš Hradil a Pavel Dorazil podpořili hru

důsledně vedeným znakovým systémem, jehož součástí byla např. hra s těly a zvukem kytar, nočními motýly, růžemi bílými, červenými i černými, práce s oponami atd. Tomáš Hradil a Pavel Dorazil obdrželi cenu za dramaturgicko-režijní koncepci, Anna Vondru čestné uznání za herecký výkon v roli Melichara a inscenace Probuzení jara Franka Wedekinda a DS OB Velká Bystřice **doporučení k účasti na Divadelním Pikniku Volyně 2017.**

Devět frekventantů Malé scény ZUŠ Zlín se pod vedením Martina Dominika Polínka v posledních letech zabývá plastickým divadlem, v němž slovo plní pouze inspirativní funkci (je prožíváno bez analýzy, skrze fysis) a jehož podstatou je práce s tělem, skupinová improvizace a výrazná partnerina; jeho zastřešujícím oborem je teatroterapie, jež nicméně směřuje nejen k osobnímu vyrovnávání se s jistými tématy, ale vyžaduje také dotažení tvaru. Jako podklad inscenace **Večer pro Edgara aneb Maska Červené smrti a...**, jakousi poctu Edgaru Allanu Poeovi, jenž je ceněn pro schopnost navodit atmosféru a pocit plíživé hrůzy na technicky racionálně vystavěných příbězích, si tvůrci zvolili jeho pět povídek a jednu z jeho básní; na jejich částech pak stavěli s minimem rekvizit (bedna ala rakev, rudá šerpa, koruna, maska) a pár kostýmními doplňky (kabátce či stylizovaný královský plášť) plus především ze svých vlastních, u chlapců polonahých těl a za značné pohybové vynalézavosti působivé obrazy, skrze něž jsme se dozvíдали příběhy „o té, jejíž jméno je Smrt – jejíž jméno je Slaná Zubatá“. Inscenace vyžaduje od účinkujících výrazné emoční zaujetí a také vynikající tělesnou připravenost; vědomě pracuje s emocemi a s asociacemi. Účinkující ve Večeru pro Edgara získali cenu za kolektivní herecký projev, Malá scéna ZUŠ Zlín cenu za inscenaci a **nominaci k účasti na Divadelním Pikniku Volyně 2017.**

Radostné pětadvacáté „probouzení jara divadlem“ na Divadelním Kojetíně 2017 skončilo. A protože vlastní tvorba místních (úvody soutěžních představení, „hanácke písňe pánům a pannám na světlo vydané“ za doprovodu harmoniky v podání Hany Svačinové a Milana Zahradníka, byly neodolatelné) a zároveň takřka buditelská atmosféra přehlídky inspirovala předsedu poroty Vladimíra Fekara k závěrečnému veršovanému vyznání, jež – facebookově řečeno – „krađu“ na konec tohoto příspěvku :

"Když někdo neuspěl, ať ho neraní!

Podstatné je a bude vždy to setkání,

které soubory vzájemně obohatí...

Snad další ročníky nikdy nic nezhatí

a dalších nejmíň pětadvacet let

bude se Divadelní Kojetín rozvíjet,

bude plodnou půdou pro divadelní květy,

bude zrát a mládnout s přibývajícími léty! "

Ocenění a výsledky Divadelního Kojetína 2017 :

NOMINACE – Malá scéna ZUŠ Zlín – Večer pro Edgara aneb Maska Červené smrti a... – režie M. D. Polínek

DOPORUČENÍ – Frank Wedekind: Probuzení jara – DS OB Velká Bystřice – režie Tomáš Hradil a Pavel Dorazil

Cena Divadelního Koječáka – DS Kroměříž za inscenaci Na útěku

Cena Vlastimilu Drškovi za herecký výkon v roli Hejtmana v inscenaci Revizor DS Za dveřmi Náměšť na Hané

Cena Honzovi Raclavskému za herecký výkon v roli Johnnyho Kinga v inscenaci Honzo, vstávej! Divadla Dostavník Přerov

Cena účinkujícím za kolektivní herecký projev v inscenaci Večer pro Edgara aneb Maska Červené smrti a... Malé scény ZUŠ Zlín

Cena Milanu Hrazdíkovi za herecký výkon v roli Harpagona v inscenaci Lakomec Divadelního spolku Slavkov u Brna

Cena Jakubu Jacháčkovi za herecký výkon v roli Juraje Čerešničky v inscenaci Na returnu stál souboru Dramkrou Opava

Cena Jakubu Plaskurovi za scénář inscenace Na returnu stál souboru Dramkrou Opava

Cena Tomáši Hradilovi a Pavlu Dorazilovi za dramaturgicko-režijní koncepci inscenace Probuzení jara DS Osvětové besedy Velká Bystřice

Cena Malé scéně ZUŠ Zlín za inscenaci Večer pro Edgara aneb Maska Červené smrti a...

Čestné uznání Romaně Blažkové za herecký výkon v roli Margot v inscenaci Na útěku DS Kroměříž

Čestné uznání Aničce Vondrů za herecký výkon v roli Melichara v inscenaci Probuzení jara DS Osvětové besedy Velká Bystřice

Čestné uznání Václavu Lužnému za herecký výkon v roli Sira Simona de Canterville v inscenaci Strašidlo cantervillské Divadla Hanácké obce Prostějov

Čestné uznání Petru Savčenkovi za herecký výkon v roli Poštmistra v inscenaci Revizor DS Za dveřmi Náměšť na Hané

Čestné uznání Dagi Hrubé za herecký výkon v roli Jolany v inscenaci Honzo, vstávej! Divadla Dostavník Přerov

Čestné uznání Marii Kostíkové za herecký výkon v roli Frosiny v inscenaci Lakomec Divadelního spolku Slavkov u Brna

Čestné uznání Janu Binarovi za herecký výkon v rolích Pascala Marii a tiskového mluvčího

Autor: Petra Richter Kohutová

